

Голас Радзімы

№ 97 (782)

Снежань 1963 г.

Год выдання 9-ы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ САВЕЦКАГА КАМІТЭТА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЯХ З СУАЙЧЫНІКАМІ ЗА РУБЬЖОМ

НЕ ТОЛЬКІ ГАСПАДАРЧАЯ ПРАБЛЕМА

У Маскве працягвае сваю работу Пленум ЦК Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, прысвечаны пытанням Вялікай хіміі.

За гэтай значнай падзеяй у жыцці нашага народа ўважліва сочаць ва ўсім свеце. Зарубежная прэса адводзіць Пленуму значнае месца на старонках сваіх газет. Заходнегерманскія газеты, напрыклад, заяўляюць, што Савецкі Саюз мае намер у найкарацейшы тэрмін здзейсніць «уражаючую па сваіх маштабах» праграму развіцця хімічнай прамысловасці.

Увага, якая ўдзяляецца хіміі ў нашай краіне, тлумачыцца не толькі вырашэннем гаспадарчай праблемы. Гэта клопаты партыі аб дабрабыце народа, аб задавальненні яго патрэб і запытаў.

Савецкі народ паставіў перад сабой задачу пабудаваць у краіне такое грамадства, у якім быў бы дасягнуты найвышэйшы жыццёвы ўзровень усяго народа. Уся палітыка нашай партыі накіравана іменна на гэта. Яна разам з народам пастаянна шукае шляхі, якія б далі магчымасць найбольш эфектыўна, найбольш хутка справіцца з пастаўленай задачай. З гэтых пазіцый партыя разглядае сёння магчымасці хіміі. Дасягненні навукі і вытворчасці зрабілі сучасную хімію галінай эканомікі, якая можа рабіць цуды. Яна павышае ўрадлівасць палёў, дае таннае, прыгожае і трывалае адзенне, выслабляе масу харчовых прадуктаў ад выкарыстання іх у тэхнічных мэтах, упрыгожвае наш быт і г. д.

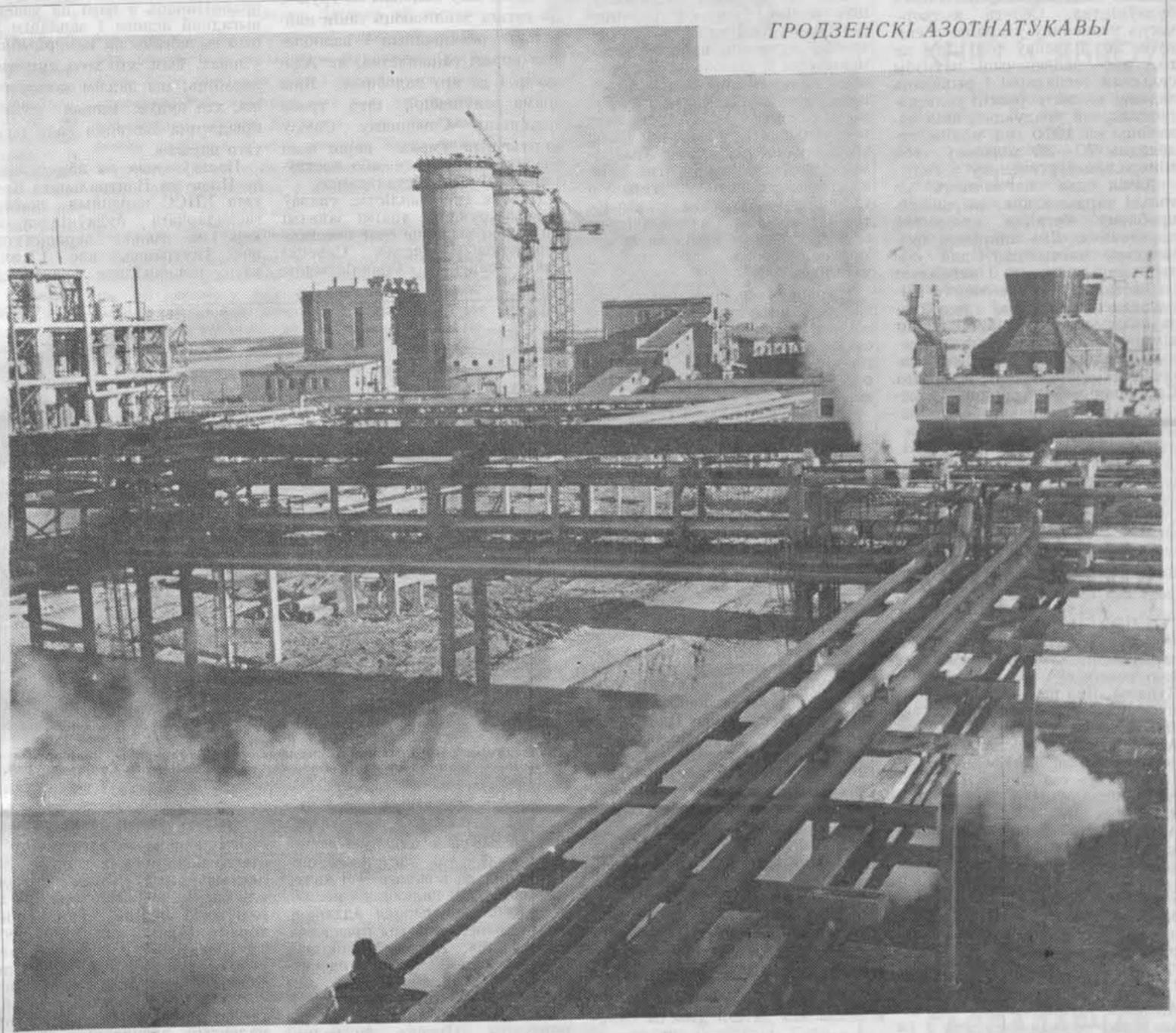
Савецкія эканамісты падлічылі, што з дапамогай хіміі наша краіна можа штогод эканоміць амаль 20 мільёнаў тон чорных і каляровых металаў; хімія можа даць нам дадаткова на тых жа пасяўных плошчах каля 120 мільёнаў тон збожжа, звыш 40 мільёнаў тон цукровых буракоў і больш 80 мільёнаў тон бульбы.

Пытанням хіміі ў нас даўно ўдзяляецца вялікая ўвага. З часу майскага Пленума 1958 года, прысвечанага гэтаму ж пытанню, зроблена ўжо вельмі многа. У краіне пабудавана больш як 230 новых буйных хімічных аб'ектаў. Па аб'ёму хімічнай вытворчасці мы стаім на другім месцы ў свеце.

Літаральна за апошні месяц уступілі і ўступаюць у строй 26 буйных аб'ектаў хімічнай прамысловасці ў Маскоўскім эканамічным раёне, падпісаны акт аб гадоўнасці дзвюх тэхналагічных ліній сернакіслотнага комплексу Сярэдне-Уральскага медзеплавільнага завода. Закончана другая чарга апатыта-нефелінавай фабрыкі № 2 камбіната «Апатыт», уступіла ў строй першая чарга Гродзенскага азотнатукавага камбіната.

[Заканчэнне на 3-й стар.]

- На Пленуме ЦК КПСС у Маскве.
- Слова аб дружбе.
- Гэта было ў Мінску, у ноч з 2 на 3 ліпеня 1944...
- Яшчэ адна вестка з «экзыля».
- Верш. Спорт.

ХІМІЯ—УДАРНЫ ФРОНТ

3 даклада М. С. ХРУШЧОВА на Пленуме ЦК КПСС 9 снежня 1963 года

за камунізм. Па меншай меры наўна было б думаць, сказаў М. С. Хрушчоў, што прыгожыя словы, агульныя рэвалюцыйныя заклікі, агульныя разважання аб дабрабыце і перавагах сацыялізма аказваюць большае ўздзеянне на масы, чым практычныя поспехі ў будаўніцтве новага грамадства. Раптуючае значэнне набывае канкрэтны матэрыяльны змест, практычная работа па будаўніцтве новага грамадства, яго эканомікі, яго культуры.

Дакладчык спыніўся на поспехах, дасягнутых савецкім народам за апошнія дзесяць гадоў. Ён сказаў, што за гэты перыяд валавая прадукцыя прамысловасці Савецкага Саюза ўзрасла ў 2,7 раза. Амаль у два разы ўзнялася прадукцыйнасць працы. За дзесяць гадоў у краіне пабудавана 8 500 новых буйных прадпрыемстваў.

Значныя поспехі дасягнуты і савецкай сельскай гаспадаркай. Аб'ём нарыхтовак збожжа ў параўнанні з 1953 годам сёлета павялічыўся ў 1,4 раза, мяса — у 2,6 раза, малака — 2,7 раза. Нягледзячы на тое, што 1963 год па сваіх кліматычных умовах быў выключна неспрыяльным, у Савецкай краіне сёлета нарыхтавана збожжа на 14 мільёнаў тон больш, чым у 1953 годзе. Хрушчоў адзначыў,

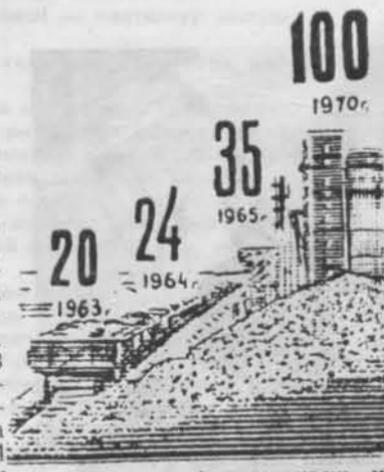
што Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Савецкага Саюза і ўрад, зыходзячы з інтарэсаў народа, каб не ствараць лішніх цяжкасцей для насельніцтва, выкліканых неўраджаем гэтага года, вырашылі закупіць частку збожжа, якога не хапае, за граніцай. Савецкія людзі адобрылі гэтыя меры Цэнтральнага Камітэта і ўрада. Заданні сямігадовага плана па ўзроўню вытворчасці прамысловай прадукцыі, як паказваюць падлікі, будучы выкананы датэрмінова і

з перавышэннем. Цяпер адкрыта шырокая прастора развіццю найбольш прагрэсіўных напрамкаў тэхнікі і важнейшых галін народнай гаспадаркі. Адною з такіх галін з'яўляецца хімічная прамысловасць.

Дакладчык спыніўся на асноўных задачах развіцця хімічнай прамысловасці Савецкага Саюза ў бліжэйшыя сем гадоў. Трэба пабудаваць яшчэ каля 200 новых і рэканструяваць звыш 500 дзеючых прадпрыемстваў. Агульны аб'ём вытворчасці хімічнай прадукцыі ў нашай краіне павялічыўся ў 3—3,3 раза, а яе доля ў валавой прадукцыі ўсёй прамысловасці Савецкага Саюза да 1970 года падвоіцца. Хрушчоў назваў суму капітальных затрат, якая павінна быць укладзена ў развіццё хімічнай прамысловасці і комплексную хімізацыю сельскай гаспадаркі. Гэтая сума складзе звыш 42 мільярдаў рублёў. Наша партыя і ўрад, падкрэсліў ён, упершыню за ўсе гады Савецкай улады атрымалі магчымасць асігнаваць такія буйныя капіталаўкладанні на галіны вытворчасці, якія непасрэдна звязаны з задавальненнем патрэб народа.

Хімія — магутны сродак развіцця сельскагаспадарчай вы-

[Заканчэнне на 2-й стар.]

Так будзе расці вытворчасць мінеральных угнаенняў у СССР.

ХІМІЯ—УДАРНЫ ФРОНТ

(Пачатак на 1-й стар.)

творчасці. Для таго, каб дабіцца ўстойлівых, гарантаных ураджаяў збожжавых культур і атрымаць хлеба столькі, колькі трэба для поўнага задавальнення патрэб краіны, неабходна паскоранымі тэмпамі развіваць хімію, нарошчваюць вытворчасць мінеральных угнаенняў. Расшырэнне вытворчасці мінеральных угнаенняў дакладчык назваў важнай задачай камуністычнага будаўніцтва. Сёлета вытворчасць угнаенняў у краіне дасягнула 20 мільёнаў тон. Для таго, каб забяспечыць патрэбы сельскай гаспадаркі і выканаць заданні па вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, якія намечаны на 1970 год, краіне неабходна 70—80 мільёнаў тон мінеральных угнаенняў у год.

Хімія дае магчымасць не толькі кардынальна вырашыць праблему багаці прадуктаў харчавання. Яна адкрывае бязмежныя магчымасці і для вытворчасці шырокага і найбольш разнастайнага асартыменту высакакасных тавараў народнага спажывання. Развіццё галін хімічнай прамысловасці, звязаных з вытворчасцю тавараў народнага спажывання, Мікіта Сяргеевіч назваў адной з важ-

ных задач далейшага ўздыму эканомікі краіны. Па меры таго, як будзе павялічвацца вытворчасць такіх вырабаў, краіна атрымае магчымасць значна знізіць цэны на тавары народнага спажывання. Хутчэй і лепш будучы задавальняцца растуць запатрабаванні насельніцтва. А гэта значыць, што савецкія людзі будуць жыць яшчэ лепш.

М. С. Хрушчоў адзначыў, што вялікі ўклад у развіццё савецкай хімічнай індустрыі зрабілі вучоныя, канструктары, інжынеры і рабочыя Чэхаславакіі, Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, Польшчы, Румыніі, Венгрыі і Балгарыі, якія пастаўляюць у Савецкі Саюз абсталяванне на аснове ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва. Дакладчык выказаў гарачую ўдзячнасць братнім кампартыям, рабочым і спецыялістам сацыялістычных краін за іх супрацоўніцтва з нашай краінай у галіне хіміі.

Намячаем партыяй меры па далейшаму развіццю эканомікі і павышэнню дабрабыту савецкага народа, сказаў далей прамоўца, знаходзячы шырокі водгук і гарачую падтрымку савецкіх людзей. Паспехі Савец-

кага Саюза ў камуністычным будаўніцтве радуець усіх нашых сяброў. Але ёсць і іншыя галасы. Чытаючы буржуазную прэсу, бачыш, як ліхаманка злосці трасе нашых ворагаў. Яны зларадніваюць, што ў нас выдаўся неспрыяльны сельскагаспадарчы год і таму, маўляў, можна прад'явіць Савецкаму Саюзу палітычныя патрабаванні, стаць яму каленам на грудзі. Да гэтага заклікаюць такія найбольш рэакцыйныя і азлобленыя ворагі сацыялізма, як Адэнаўэр і да яго падобныя. Яны прама заяўляюць, што трэба прад'явіць Савецкаму Саюзу палітычныя ўмовы перш чым прадаваць пшаніцу або пастаўляць хімічнае абсталяванне.

Панове імперыялісты, сказаў М. С. Хрушчоў, такімі заявамі вы толькі выдаеце сваё бяссілле перад новым светам. Савецкі Саюз, савецкі сацыялістычны

лад нарадзіліся не з вашага блаславлення. Мы жывём і развіваемся не з ваша падтрымкай, і планы сямігоддзя мы таксама разлічваем выканаць не з ваша дапамогай, а ўласнымі сіламі, выкарыстоўваючы свае рэзервы і магчымасці. Вашы злосныя разлікі не апраўдаюцца. Не спрабуйце дыктаваць Савецкаму Саюзу палітычных умоў. Як гаворыцца, не на таго напалі!

М. С. Хрушчоў падкрэсліў, што Савецкая краіна выступае за расшырэнне дзелавых сувязей з капіталістычнымі краінамі. Мы ахвотна дадзім заказы тым фірмам, якія жадаюць супрацоўнічаць з намі на ўзаемавыгаднай аснове і заплацім ім, што належыць па камерцыйных умовах. Тым, хто хоча сумленна зарабіць, мы дадзім заказ, тым жа, хто будзе іншыя разлікі, прыдзецца застацца каля разбітага карыта.

Пастаўленыя на абмеркаванні Пленума Цэнтральнага Камітэта КПСС карэнныя пытанні гаспадарчага будаўніцтва маюць не толькі першастановае ўнутранае, але і вялікае міжнароднае значэнне.

У перыяд сацыялістычнага і камуністычнага будаўніцтва камуністы Савецкага Саюза, братніх сацыялістычных краін даказваюць сваё ўменне правільна прымяніць марксізм-ленінізм, сваю рэвалюцыйнасць у першую чаргу на фронце гаспадарчага будаўніцтва. Тут, у сферы матэрыяльнай вытворчасці, наносіцца сакрувальны ўдар па старому свету, з неабвержнай пераканаўчасцю зацвярджаюцца перавагі сацыялізма перад капіталізмам. Трывалыя асновы поўнай перамогі над капіталізмам закладваюцца не ўльтразвалюцыйнымі фразамі, а нястомнай працай мільёнаў у сферы матэрыяльнай вытворчасці, якая ўмацоўвае агульны фронт сацыялізма, памнажае яго сілы ў рэвалюцыйнай барацьбе ўсіх краін.

Нашы дасягненні ў будаўніцтве камунізма, сказаў у заключэнне свайго даклада М. С. Хрушчоў, паказваюць працоўным усіх краін, на што здольны рабочы клас, працоўны народ Савецкага Саюза.

ДУША «НЁМАНА»

У ПРАГРАМЕ ансамбля «Нёман» нязменным поспехам карыстаецца песня «Узышло ўжо сонейка» на словы Янкі Купалы. Яна пакарае лірызмам, музычнай вобразнасцю, мастацкай выразнасцю. Аўтар песні — А. Валынчык. Хор таксама выконвае яго песні «Касцы», «Ліпы старыя» (на словы Я. Коласа). У апрацоўцы А. Валынчыка спаўняюцца «Прывітальная» А. Шыдоўскага, беларуская народная «Там каля млына» і рад іншых. Многія з яго твораў узяты ў рэпертуар Дзяржаўнай акадэмічнай харавой капэлы Беларускай ССР. У кампазітарна мноства апрацовак народных песень, ёсць музычныя творы для сімфанічнага аркестра.

Каму давялося сустракацца з Антонам Міхайлавічам, той ведае, што кожная сустрэча з ім падоўга застаецца ў памяці. Час не краіць душы, аддадзенай музыцы і песні. Любоў да справы не старэе. Гады ідуць, а яна застаецца па-ранейшаму маладой і моцнай. Сам Антон Міхайлавіч гаворыць: «У хоры я станаўлюся 20-гадовым. Старасці няма, таму я жыву».

Нарадзіўся А. М. Валынчык на Слонімішчыне, у вёсцы Мількановічы. У Гомелі вучыўся ў выдатнага рускага педагога Ягорава, які, паводле слоў Антона Міхайлавіча, «у сэнсе музычнай тонкасці» ўсё «ўклаў» у яго. Першая сусветная вайна, служба ў арміі, настаўніцтва на іве музыкі і спявання ў Лунінцы, Слоніме, Навагрудку, вучоба (завочна) у Варшаўскай кансерваторыі — старонкі біяграфіі А. М. Валынчыка да 1939 года.

Пасля ўз'яднання Беларусі Антон Міхайлавіч арганізаваў агульнагарадскі настаўніцкі хор, які прагучаў хутка на ўсю Гродзеншчыну. У пасляваенныя гады А. М. Валынчык, не перапыняючы педагагічнай работы, выступіў адным з арганізатараў Беларускага хора, створанага ў Ашмянах, затым кіраваў калектывам у Пухавічах, Мар'інай Горцы, у Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі ў Горках, пекалькі гадоў працаваў хормайстрам у Маладзечанскім ансамблі песні і танца. Цяпер Антон Міхайлавіч загадвае кафедрай музыкі Гродзенскага педагагічнага інстытута Імя Я. Купалы і адначасова, ён — хормайстар народнага ансамбля песні і танца «Нёман».

Энергія старога педагога здзіўляючая. Калі два гады назад зайшла гутарка аб Зблянскім хоры (калгас «Гігант» Лідскага раёна), адным са старэйшых і цікавейшых калектываў на Гродзеншчыне, Антон Міхайлавіч выказаў жаданне падрыхтаваць яго да 2-й дэкады самадзейнага мастацтва Беларусі. Цяжкая дарога, частыя паездкі за 300 кіламетраў не спынілі яго. Хор выдатна выступіў у сталіцы рэспублікі, паказаў высокую выканаўчую культуру.

«Мы настаўнікі і мы павінны», «на тое мы настаўнікі», «хіба нам баяцца цяжкасцей» — гэтыя словы Антон Міхайлавіч часта паўтарае студэнтам. Так, настаўнік павінен навучыць дзяцей разумець музыку, спяванне, цаніць музычную культуру. Але раней ён сам павінен усвядоміць яе сілу і хараство. Таму Антон Міхайлавіч з такой шчодрасцю аддае моладзі свой во-

Удзельнікі ансамбля «Нёман». Злева — А. Валынчык і А. Чопчыц.

Прадстаўнікі самай маладой прафесіі ў Беларусі — салігорскія шахцёры. На здымку: перадавыя праходчыкі — званнявыя А. П. Барысенкаў (злева) А. В. Селіванаў і Ф. Е. Літоўна.

Фота П. НАВАТАРАВА.

пыт, веды, сваю адданую любоў да музыкі, так настойліва шукае шляхі да кожнага. «Я хачу, каб моладзь палобіла песню, музыку і навучылася аддаваць сябе справе, якой мы прысвячаем жыццё». Антон Міхайлавіч з захапленнем і молада расказвае аб інстытуцкім хоры, яго перспектывах, дзеліцца планами на будучае, гаворыць аб рэпертуары. Працуе ён вельмі многа. У бягучую работу ўвходзяць заняткі, падрыхтоўка да іх, рэпетыцыі і, апрача таго, апрацоўка твораў, аркестроўка, перапіска бясконцага мноства партый.

Патрабавальны педагог, ён незамянімы ў ансамблі як хормайстар. «Хочацца, — тлумачыць ён, — узяць культуру, узровень харавога выканання, каб кожны выканаўца адкрыў для сябе тую прыгажосць, якая ў самой натуре рускага, беларуса — кожнага чалавека».

У ансамблі шчасліва для калектыву сыйшліся творчыя дарогі хормайстра-мастака А. М. Валынчыка і гарачага энтузіста народнай песеннай творчасці загадчыка навучальнай часткі Гродзенскага музычна-педагагічнага вучылішча А. С. Чопчыца, творчая біяграфія

якога звязана са стварэннем і станаўленнем самадзейных калектываў, што сталі шырока вядомымі ў рэспубліцы, — хорам вёскі Леніна, Ганцавіцкім хорам, хорам палескай песні ў Пінску і цяпер — калектывам гродзенцаў, якому два гады назад прысвоена званне народнага ансамбля песні і танца. Паспехі, якіх дасягнуў калектыв, адзначаны яго канцэртнымі паездкамі ў братнюю Літву, народную Польшчу, у Маскву на ВДНГ, выступленнем ў Крамлёўскім Палацы. Кожны з гэтых этапаў — крок на вялікім і цяжкім шляху самадзейнага калектыву да ўдасканалення песеннага мастацтва.

Не так даўно ў друку быў апублікаваны Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР аб узнагароджанні Гродзенскага народнага ансамбля песні і танца «Нёман» Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР. За шматгадовую актыўную працу ў галіне самадзейнай народнай творчасці хормайстру ансамбля Антону Міхайлавічу Валынчыку і мастацкаму кіраўніку калектыву Адаму Сідаравічу Чопчыцу прысвоена ганаровае званне заслужанага дзеяча культуры Беларускай ССР.

І. МІХАЙЛАВА.

НЕ ЗА ПЯНЬКОЙ, НЕ ЗА ЛЕСАМ...

Бярозаўская ДРЭС — адна з буйнейшых будоўляў сямігодкі ў Беларусі. Шырыцца размах работ, кожны дзень прыносяць беларусым энергетыкам новыя працоўныя перамогі. Будаванні, мантажнікі і эксплуатацыйнікі беларускага энергагиганта ўжо назапасілі пэўны вопыт работы, якім ахвотна дзеліцца з нашымі сябрамі — энергетыкамі краін народнай дэмакратыі. У мінулым годзе ў Белаазёрск прыязджала група інжынерна-тэхнічных работнікаў з Балгарыі — рабочыя, начальнікі цэхаў і інжынеры з цэплавой электрастанцыі Марыца-Усход-1, што ў Старазгорскай вобласці. Яны знаёміліся з новым абсталяваннем ДРЭС, вывучалі правілы эксплуатацыі аграгатаў. Такія ж турбагенератары і іншае абсталяванне, як на нашай беларускай будоўлі, яны манціравалі пасля на ЦЭЦ Марыца-Усход-1.

У гэтым годзе для знаёмства з эксплуатацыяй абсталявання Бярозаўскай ДРЭС прыязджалі і югаслаўскія таварышы. Будоўлю і юны горад энергетыкаў Белаазёрск наведалі і будаванні Польшчы, румынскія спецыялісты.

Не за пянькой, не за лесам едуць цяпер у Беларусь іншаземцы, а за навуковымі ведамі і тэхнічным вопытам.

Е. СЯЛЕНЯ.

«РУСКА-БЕЛАРУСКІЯ СУВЯЗІ»

«Руска-беларускія сувязі» — так называецца зборнік дакументаў, падрыхтаваны кафедрай гісторыі БССР Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна і Цэнтральным архівам старажытных актаў. Ён выпушчан выдавецтвам «Вышэйшая школа».

Тры гады збіраліся дакументы, якія характарызуюць шматвядомыя вузы брацтва рускага і беларускага народаў. Было выяўлена звыш чатырох тысяч дакументаў, што датычаць руска-беларускіх сувязей у XVI—XVII стагоддзях, 700 з іх, якія маюць найбольшую цікавасць і навуковую каштоўнасць, увайшлі ў зборнік.

Дакументы характарыстуюць шырокі і разнастайны руска-беларускі гандаль. Значную цікавасць маюць матэрыялы аб вызваленчай барацьбе народных мас Беларусі, а таксама баявой садружнасці рускага і беларускага народаў.

Значная колькасць дакументаў асяцала дзейнасць выхадцаў з Беларусі ў Расіі. Яны паказваюць, што беларусы ўнеслі свой пасілы ўклад у скарбніцу рускай культуры.

Большасць матэрыялаў публікуюцца ўпершыню. Зборнік забяспечан каментарыямі, геаграфічнымі ўказальнікамі.

ПОЦІСКІ РУК ПРАЗ ТЫСЯЧЫ МІЛІ

У часы замежнага панавання ў Нігерыі каланізатары спрабавалі сказіць праўду аб сацыялістычных краінах і асабліва аб Савецкім Саюзе. Таму людзі, якія прыязджалі тады з СССР або мелі якія-небудзь кантакты з ім, усяляк трэціраваліся.

Успамінаю маю першую паездку ў Савецкі Саюз у снежні 1961 года. Гасціннасць, шчырасць, дружалюбнасць і хуткі прагрэс, дасягнуты савецкім народам, не маглі не зрабіць велізарнага ўражання. Я ўбачыў глыбокую зацікаўленасць савецкіх людзей і іх гатоўнасць дапамагчы эканамічна слабаразвітым краінам. Пасля вяртання на радзіму я напісаў серыю артыкулаў, каб мой народ змог даведацца, як яго ашуквалі ўвесь гэты час імперыялісты, імкнучыся ўзвесці штучны бар'ер паміж намі і Савецкім Саюзам.

Многія сябры папярэдвалі мяне супраць публікацыі гэтых артыкулаў. Але я верыў, што выканаю свой абавязак перад маёй краінай і маім народам, які заключаецца ва ўмацаванні дружбы паміж намі і нашымі вернымі сябрамі.

Як абстаць справы сёння? За тры гады незалежнасці ва ўмацаванні дружалюбных сувязей паміж нашымі дзюма краінамі зроблены вялікі крок наперад. Пасольства СССР працуе ў Лагосе, нігерыйскія дыпламаты акрэдытаваны ў Маскве. Савецкія турысты, спартсмены і іншыя прадстаўнікі пабывалі ў

Нігерыі. На міжнародным гандлёвым кірмашы 1962 года ў Лагосе савецкі павільён зрабіў велізарнае ўражанне на нігерыйцаў.

За апошнія два гады многія нігерыйцы, — прадстаўнікі ўсіх пластоў грамадства — наведлі Савецкі Саюз. Вялікая дэлегацыя была на Сусветным кангрэсе за ўсеагульнае раззбраенне і мір, такая ж прадстаўнічая дэлегацыя ўдзельнічала ў рабоце Сусветнага кангрэсу жанчын, які таксама адбыўся ў Маскве. Нядаўна ў вас пабывала парламенцкая дэлегацыя Нігерыі, узначальваемая спікерам федэральнага парламента. Наведлі Савецкі Саюз і іншыя прадстаўнікі нашай краіны. Усе яны прывезлі на радзіму пачуццё дружбы савецкага народа да Нігерыі.

Калі Англія, Злучаныя Штаты і Савецкі Саюз падпісалі ў Маскве Дагавор аб частковай забароне выпрабаванняў ядзернай зброі, тым самым быў закладзены фундамент (які б малы ён ні быў) для міру і ўсеагульнага раззбраення. Мне здаецца, што тыя, хто выступае супраць гэтага Дагавору, не ўсведамляюць рэальных фактаў нашага веку. Адзін шлях — гэта шлях міру, выкарыстанне сіл прыроды для працвіцця і шчасця чалавецтва. Другі — гэта прадаўжэнне «халоднай вайны», ён вядзе да ўсеагульнага знішчэння.

Індустрыяльныя краіны павінны дапамагчы эканамічна слабаразвітым краінам, аказваючы ім дапамогу без усялякіх умоў. Аднак імперыялістычныя дзяржавы стараюцца замаскаваць словамі аб «дапамозе» сваю эксплуатацыйную дзейнасць.

У супрацьлегласць гэтаму Савецкі Саюз імкнецца дапамагчы слабаразвітым краінам у захаванні іх палітычнай і эканамічнай незалежнасці.

У асобе савецкіх людзей мы маем верных сяброў.

У Віцебскім краязнаўчым музеі.
Фота К. ЯКУБОВІЧА.

Рэха вайны

ПА СЛЯДАХ ЛЕГЕНДАРНАГА «Т-34»

Гэта было больш дзевятнаццаці год назад. Сцякаючы крывёю, фашысцкі звер упарта супраціўляўся. Знішчаючы ворага, на Захад ішла Савецкая Армія. У складзе злучэнняў Трэцяга Беларускага фронту да Мінска імкліва прасоўвалася чацвёртая гвардзейская танкавая брыгада. 2 ліпеня 1944 года яе часці вышлі на подступы да беларускай сталіцы. Каб скараціць страты ў асабістым складзе пры штурме моцнага абарончага вузла камандаванне прыняло рашэнне правесці разведку боем. Для гэтага былі выдзелены храбрыя воіны... У ноч з 2 на 3 ліпеня 1944 года на захад па Маскоўскаму шасэ на велізарнай хуткасці паймаўся чырвоначырвоны танк «Т-34». Вораг ніяк не чакаў такой дзёрзкасці. Ён разгубіўся і не змог у начной цемры

спыніць баявую машыну. Паника і хаос за панавалі ў варожым стане.

Выяўляючы і падаўляючы на сваім шляху агнявыя кропкі, у 2 гадзіны 30 минут ночы разведчыкі-танкісты ўварваліся на вуліцы Мінска. І тут, як адплата за злачынствы, за спалены ператвораны ў руіны горад, магутны танк душыў і расстрэльваў ашалелага ад жаху ворага.

Да самай раніцы насілася па мінскіх вуліцах грозная трыццацічацвёрка, несучы ворагу пагібель, жах, замяшанне. У час гэтай бяспрыкладнай нероўнай схваткі фашысты раскрылі ўсю сваю старанна прадуманую агнявую сістэму. А гэта і было галоўнай мэтай дзёркай разведкі. Савецкія назіральнікі выявілі і засекалі ўсе важныя варожыя цэлі... З пер-

шымі праменьнямі сонца па агнявых пазіцыях ворага ўдарыла савецкая артылерыя, эскадрыллі бамбардзіроўшчыкаў, штурмавікоў. А ўслед да горада пайшлі дзесяткі танкаў брыгады з аўтаматчыкамі - дэсантынікамі на броні. Дэмаралізаваны вораг не здолеў арганізавацца. У прарыў пайшлі магутныя злучэнні Савецкай Арміі... Да паўдзеньня ўсё было скончана.

Хто ж былі яны, бяспрашныя танкісты-разведчыкі, якія ўваходзілі ў экіпаж танка, што стаў легендарным? Доўгія гады адказу на гэта пытанне не было, хоць сам танк у пасляваенныя гады быў дастаўлены ў Мінск і ўстаноўлены ў цэнтры горада на п'едэстале.

У што б там ні стала знайсці членаў экіпажа легендарнага танка-помніка — та-

кую задачу паставілі перад сабой школьнікі - краязнаўцы мінскай сярэдняй школы № 40 імя Максіма Багдановіча.

Было правэрана і адвергнута мноства розных версій, напісана шмат запытаў у розныя канцы Савецкага Саюза. Ужо здавалася, што тайна аб гераічным экіпажы «першага танка» назаўсёды схавана за заслонай часу. Але ўпартасць і настойлівасць у дасягненні мэты ніколі не прападаюць дарма. Неяк мінскія школьнікі, выступаючы па тэлебачанню, расказалі ўсё, што яны выявілі аб легендарным танку, і папраклі тэлеглядчоў дапамагчы ім у пошуках. Хутка ў школе заваніў тэлефон: «Прыязджайце да мяне, рэбята, я вам сёе-тое раскажу аб камандзіры танка. Запішыце адрас». Гэта быў работнік Кастрыч-

ніцкага райкома партыі Міралюб Крэскі.

Як выявілася, Крэскі некалькі гадоў таму назад у складзе беларускай дэлегацыі быў госцем Н-скай воінскай часці. У ёй праходзілі службу танкісты, якія ў 1944 годзе вызвалі ад фашыстаў сталіцу Беларусі. Яны ведалі асабіста камандзіра легендарнага танка. Звязаўся з гвардзейцамі-танкістамі. Яны не прымуслі сябе доўга чакаць. Праз некалькі дзён у руках краязнаўцаў было пісьмо з апісаннем подзвігу гераічнага экіпажа гвардыі малодшага лейтэнанта Дзмітрыя Георгіевіча Фролкава. Гэта ён, воін-камуніст, камандзір узвода 3-га танкавага батальёна чацвёртай гвардзейскай танкавай Мінскай Чырвонасцяж-

(Заканчэнне на 4-й стар.)

ВЫНАХОДСТВА «КРЫВІЧА»

Пасля таго як Ст. Станкевіч зрабіў незвычайнае «вынаходства», што Беларусь не Беларусь, а Крывія, здавалася, што доктару філалогіі, «адчыняць» больш няма чаго. Але так толькі здавалася...

Як толькі спадар Станкевіч зрабіўся старшынёй БАЗа, ён адразу ж рашыў папоўніць беларускі нацыяналістычны слоўнік новымі адмысловымі бэбурнацкімі назвамі, каб бліснуць сваёй філалагічнай эрудыцыяй. З якой тонкай назіральнасцю падшоў Станкевіч да гэтай актуальнай тэмы, можна бачыць з распрацаванага і агулошанага ім на першай нарадзе новай управы БАЗа дакумента.

Узняўшыся з крэсла, «вынаходца» абвёў прысутных позіркам і пачаў чытаць:

— Загад першы, пункт першы... У апошні час у выніку раскольніцка-здрадніцкай дзейнасці Мерляка і хмараўцаў устоі нашай экзальчнай дзяржавы моцна пахіснуліся...

У Станкевіча заплятаўся язык, бо да нарады ён меў узяць добрую чарку.

— Разумеецца, пахіснуліся! А таму, каб прыдаць новы змест нашай арганізацыі, замацаваць маналітынасць нашых радоў з амерыканскім камітэтам і падняць аўтарытэт старшыні, загадваю: менаваць усіх нас дырэктарамі, а мяне галоўным дырэктарам.

— Пункт другі... У сувязі з прыходам мяне да кіраўніцтва нашых ворагі, астройска-хмараўскія раскольнікі, выкарыстоў-

ваюць назоў БАЗа для зневажання не толькі маёй асобы, але і сяброў арганізацыі, мянучы іх Ба-рысаўскія За-бойцы. Па-гэтаму загадваю: у далейшым менаваць нашу арганізацыю так — «Крывіцка-амерыканскае задзіночанне» ці скарачана КАЗА!

Некалькі хвілін у пакоі старшыні рады дырэктараў КАЗы, нібы на могільках, стаяла цішыня. Толькі сапенне спадара Станкевіча парушала гэту цяжкую атмасферу.

— Я лічу, — працягваў Станкевіч, — што гэты назоў як нельга лепш будзе адпавядаць нацыянальным высілкам на сучасным этапе і КАЗА з'явіцца сымбалам нашай барацьбы па адбудове Крывіі!..

— Правільна! Лепш і не прыдумаеш! — падтакнуў заступнік старшыні Тулейка.

Круглы, быццам патэльня, твар галоўнага дырэктара расплыўся. Прысутныя павесялелі.

— Гэтым гістарычным дакументам мы канчаткова парываем з расейскім назовам Беларусь, — разышоўся Станкевіч. — Мы створым адзіную дзяржаву Крывію, умяуем крывіцка-амерыканскае супольніцтва і, галоўнае, узабагацім наш моўны слоўнік! Няхай хто зараз паспрабуе пікнуць!

— Прабачце, спадар дырэктар, — нясмела пачаў Францішак Кушаль, — а як жа будзе зараз мой тытул? Я ўсё ж, як-ніяк, а генерал!

— Ведаю! Зараз будзеш генералам КАЗы.

Прысутныя непрыемна ўсміхнуліся. Толькі крывіцкая паэтэса, каб не выдаць сораму за абражанага мужа, пачала моўчкі разглядаць размаляваныя пазногці.

— Дык вось, спадары, будзем лічыць, што важную для нас праблему мы вырашылі! — закончыў Станкевіч. — А цяпер за працу!

І сябры КАЗы на чале са старшынёй накіраваліся ў бліжэйшую піўную.

Мікола ЗАРУЦКІ.

ТЫСЯЧЫ ПУЦЁВАК

Кожны год сотні рабочых і інжынера-тэхнічных работнікаў завода «Гомсельмаш» праводзяць свой водпуск у дамах адпачынку, санаторыяў краіны. Сёлета камбайнабудульнікам выдзелена больш як тысяча пуцёвак у здраўніцы. Многія рабочыя атрымалі іх бясплатна.

Акрамя гэтага, 176 чалавек правялі водпуск у заводскім доме адпачынку, 44 — у турысцкім лагерах.

В. СЯМЕНАУ.

КНІГІ СЯБРОЎ

У Мінску ёсць магазін «Дружба». Да паслуг пакупнікоў польскія, чэшскія, нямецкія, балгарскія, румынскія, венгерскія, в'етнамскія кнігі. Супрацоўнікі магазіна камплектуюць літаратуру, якую атрымліваюць з краін народнай дэмакратыі, для Акадэміі навук БССР, Беларускай дзяржаўнай бібліятэкі і для іншых культурных устаноў.

Частку кніг магазін атрымлівае з-за рубяжа па сваіх запісках. Заўважым, паступаюць не толькі ад навукова-даследчых устаноў, бібліятэк, але і ад індывідуальных асоб — прафесараў, выкладчыкаў, пісьмнікаў і многіх іншых. З Польшчы, Балгарыі, Чэхаславакіі паступаюць кнігі, выданыя і на рускай мове. Так, карыстаюцца попытам кніга «Чароўная скрыпка» — аб кампазітары Вяняўскім, выпушчаная ў Польшчы, і «Наша дзіця», выдана на рускай мове ў Чэхаславакіі. З Польшчы атрыманы два тамы кнігі М. Федароўскага «Люд беларускі», дзе апублікаваны народныя песні, запісаныя ў Ваўкавыску, Слоніме, Лідзе, Гродна і іншых мясцінах Беларусі. Карыстаюцца попытам таісама выдана ў Польскай Народнай Рэспубліцы кніга аб Веры Харужай, у якой апублікаваны пісьмы неўміручай гераіні і ўспаміны аб ёй.

Апрача Мінска, кнігі нашых сяброў з Польшчы, ГДР, Чэхаславакіі можна набыць у Брэсце, Гродна.

НЕ ТОЛЬКІ ГАСПАДАРЧАЯ ПРАБЛЕМА

(Пачатак на 1-й стар.)

Гродзенскі камбінат — гэта адно з буйнейшых прадпрыемстваў краіны, збудавана яно па апошнім слову тэхнікі. Завод вырабляе мінеральныя ўгнаенні, сінтэтычнае рэчыва карбамід, якое ўтрымлівае азот. Сыравінай для вытворчасці гэтых прадуктаў служыць прыродны дашаўскі газ і звычайнае паветра. Будаўніцтва завода з'яўляецца патрыятычнай справай усіх працоўных нашай рэспублікі. На яго будаўніцтва пляцоўках працуюць брыгады рабочых Ваўкавыска, Магілёва, Брэста, Ліды, Полацка і іншых гарадоў. Першая чарга завода пущана на цэлы месяц раней тэрміну. Калі ён пачне працаваць на поўную магутнасць, то зможа поўнасцю забяспечыць патрэбы Беларусі і трох суседніх з ёй прыбалтыйскіх рэспублік у азотных угнаеннях.

На Салігорскім калійным камбінаце дзяржаўная камісія прыняла першую чаргу ўзбагачальнай фабрыкі калійнага камбіната. У 1965 годзе павінна ўступіць у строй першая чарга Гомельскага суперфасфатнага завода. На ўсю краіну вядомы Полацкі нафтагігант.

Беларусь уносіць дастойны ўклад ва ўсенародную справу — развіццё Вялікай хіміі СССР.

На нашым здымку маладажоны — эканаміст калгаса «Зара» Данута Козел і настаўнік Сцяпан Рагачук. Праўленне сельгасарцелі наладзіла ім камсамольскае вяселле.

Леанід ХАУСТАЎ

З ВЯРШЫНІ ГАДОЎ

Цяжкая мне бязважкая вінтоўка
І горкі дым патухшага кастра.
Бязгучная ідзе артпадрыхоўка
І коціцца бязгучнае «Ура!»
Ля ног бязгучна плюхнулася міна,
Маўклівы крык мой гасне ў цішыні.
У пустой далоні — скомканая гліна,
Гарыць Зямля ў бясколерным агні.
З вяршыні год не тое, што з акапа:
Глядзіш навокал з зеркаю другой —
Відаць мне ўся распятая Еўропа,
Якую я ратую пада Мгой.

Першая лыжня.
Фотаграф В. Хліманова.

ПА СЛЯДАХ ЛЕГЕНДАРНАГА «Т-34»

(Пачатак на 3-й стар.)

най ордэна Суворова бригады, вёў у бой сваю машыну ў тую незабыўную ноч. Гэта яго танк застыў сягоння ў Мінску на гранітным п'едэстале як помнік неўміручай баявой славы савецкіх воінаў-вызваліцеляў.

За адвагу, бяспрыкладную мужнасць і гераізм, прайўленныя ў баях з нямецка-фашысцкімі захопнікамі, Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР гвардыі малодшаму лейтэнанту Фролаву Дзмітрыю Георгіевічу было прысво-

на званне Героя Савецкага Саюза.

Але не суджана было герою дзевяціцца пра сваю высокую ўзнагароду. Ён загінуў смерцю храбрых у гарачым баі з ворагам 2 лютага 1945 года. Баявыя сябры пахавалі яго на гарадскіх могілках у літоўскім гарадку Кібертай.

Ік толькі сталі вядомы гэтыя акалічнасці, мінскія краязнаўцы звярнуліся ў Літоўскую ССР з просьбай дапамагчы знайсці магілу героя і ўвекавіць яго памяць. Хутка гэта было зроблена. 22 ліпеня 1963 года ў

г. Кібертай Вількавішка раёна Літоўскай ССР ва ўрачыстых абставінах адкрылі помнік-абеліск легендарнаму танкісту — першаму вызваліцелю Мінска. На адкрыццё абеліска прыехалі з Уладзіміраўскай вобласці ўдава героя Зінаіда Міхайлаўна і дачка Святлана.

Тым часам мінскія школьнікі працягвалі ўпартае пошукі астатніх членаў экіпажа легендарнага танка. Іх імёны ўжо былі вядомы. Вось яны. Меха-нік-вадзіцель — гвардыі старшы сержант Карпушаў Павел, ка-

мандзір гарматы — гвардыі сержант Зонтаў Уладзімір, заражаючы — гвардыі сержант Касякін Васілій, радыст-кулямётчык — гвардыі сержант Касцюк Іван... Праз ваенкаматы робіцца запыты. Не ўсе адказы суцяшальныя. Толькі былы заражаючы гераічнага экіпажа гвардыі сержант Касякін Васілій Максімавіч жывы, працуе машыністам вуглепадмальнага крана паравознага дэпо Ражск. Бязмерная была радасць мінскіх школьнікаў — краязнаўцаў, калі яны сталі атрымліваць пісьмы ад

самога Васілія Максімавіча. Ён раскажаў рэбяткам пра сваіх баявых сяброў-танкістаў, пра падрабязнасці гераічнага бою на вуліцах Мінска ў ноч з 2 на 3 ліпеня 1944 года. Цесная дружба завязалася паміж вэтэранам-танкістам і камсамольцамі — мінчанамі з гарадскога краязнаўчага саюза «Юны патрыёт». У недалёкім будучым школьнікі сустрэнуцца ў Мінску з В. М. Касякіным, які прыедзе ў Беларусь па іх запрашэнню.

І. КАРШАКЕВІЧ.
Л. ЧВАНАЎ.

ДАРОГА Ў БЕЛАСТОК

Дарога бегла ўдалачыны праз палі, лясы, сёлы. Бядняцкія палоскі прыціскаліся да дарог і яроў. Старыя, уросшыя ў зямлю хацінкі часта, як жабракі, сустракаліся на шляху і без слоў расказвалі аб тым, як жылося іх гаспадарам.

— Мы як быццам у мінулае едзем, — пасля доўгага маўчання сказаў Купала.

— А нашы вершы аб ранейшай Беларусі мне ўжо здаваліся гісторыяй, — дадаў Якуб Колас.

Гэта была не першая сумесная паездка Купалы і Коласа, але яна была зусім не падобная на іншыя. Вызваленчы вераснёўскі паход 1939 года толькі што прынес свабоду землям і людзям, блізім з дзяцінства нашым песнярам. У Беластоку, горадзе ткачоў, склакаўся народны сход, каб вырашыць

лёс Заходняй Беларусі, народ якой усім сэрцам імкнуўся да Беларусі Усходняй — Савецкай. Ці маглі ж яны, два паэты, быць у баку ад такой вялікай падзеі? Аб многім перадумалі яны ў дарозе.

Радасць звінела ўсюды на вызваленай зямлі. На шапках і грудзях людзей ззялі чырвоныя банты. Чырвоныя павязкі гарэлі на рукавах народных гвардзейцаў. Чырвоныя сцягі горда луналі на будынках часовых упраўленняў.

Машына імчалася па зямлі, дзе яшчэ нядаўна груба душылася вольнае беларускае слова, тапталася беларуская песня і народнае мастацтва было пагардліва ахрышчана мужыцкім. Але нішто не змагло задушыць культуру народа, пачатак якой паклалі Скарына, Цяпінскі і іншыя асветнікі. І гэта пацверджалі многія сустрэчы. Усюды чулася беларуская гутарка. Радавалі сэрца песні, якія даводзілася слухаць на прыпынках. Песні гэтыя помніліся паэтам яшчэ з дзяцінства. Вышлі з турмаў палітычныя зняволеныя, а

сярод іх беларускія паэты, слова якіх клікала народ да барацьбы. Сустрэчы Янкі і Якуба са сваімі сябрамі па пярэбылі асабліва цёплымі. Вершы гэтых людзей былі вядомы і на савецкай зямлі.

У невялікіх гарадках, якія сустракаліся на шляху ў Беласток, паэты спыніліся і выходзілі з машыны. Іх тут жа акружалі людзі, і стыхійна ўзніклі размовы. У адным гарадку сустрэлі пажылога чалавека з пасіве-ля бародкай і ў пенсэ. Ён доўга ўзіраўся ў Канстанціна Міхайлавіча і потым радасна прызнаў у ім свайго студэнта па Нясвіжскай настаўніцкай семінарыі. А пакуль пайшлі непазбежныя ўспаміны, гарадок абляцела вестка, што тут прыедзе Купала і Колас. Людзі сталі збірацца на плошчы, каля машыны. Нейкі хлопчык у падранай куртачцы прынес дзве зачытаныя кнігі іх вершаў.

— Падпішыце, калі ласка, — звярнуўся хлапчук з просьбай да паэтаў.

Купала і Колас, пераглянуўшыся, усміхнуліся і распісаліся кожны на сваёй кніжцы.

— А больш беларускіх кні-

жак у цябе няма? — запытаў Іван Дамінікавіч.

— Не, няма.

— Мы табе іх прышлём, — сказаў Якуб Колас і запісаў у бланкет прозвішча юнага па-клонніка беларускіх вершаў.

— І нам, і нам прышліце, — раздалося яшчэ некалькі галасоў.

Купала і Колас акуратна запісалі каля дзесятка адрасоў. ...Беласток. Колас і Купала спыніліся ў гасцініцы і амаль адразу ж пайшлі вандраваць па горадзе, аглядзелі замак Бранявіцкага, бывалі ў парку. Пасярэдзіне горада ўзвышаўся недабудаваны касцёл «Свента-га Рохы», на якім кідалася ў вочы адно слова: «Дапамажыце».

— Відаць, не бліскучыя справы ў «свентага», — пажартаваў Якуб Колас.

На народны сход Купала і Колас прыйшлі ўдвух. Іх тут жа пазналі і сустрэлі з радасцю, бурнай авацыяй. Паэты стаялі адзін каля аднаго, усхваляваныя. Гэта сустрэча была іх узнагародай за вернае служэнне свайму народу.

Я. САДОУСКІ.

СПОРТ

ТБІЛІСІ. Зноў перамогай гаспадароў рынку закончылася другая за апошнія дні сустрэча па боксу зборных СССР і Англіі — 9:0 (адзін бой не адбыўся).

На гэты раз матч праходзіў у Тбіліскім палацы спорту. Госці сустрэліся з новым саставам савецкай каманды. Іх сапернікамі былі і вопытныя майстры пальчаткі, і навічкі зборнай — Нодар Кіава, Уладзімір Селязнёў, Мірон Муха і іншыя. Ні адзін з іх не прайграў.

Традыцыйныя сустрэчы зборных СССР і Англіі ўмацоўваюць дружбу савецкіх і англійскіх баксёраў, дапамагаюць ім лепш падрыхтавацца да Алімпійскага турніру ў Токію.

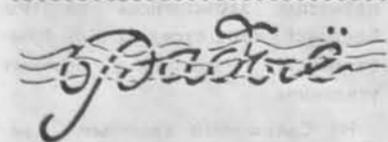
гадзін 30 минут да 20 гадзін па сярэднеўрапейскаму часу.

Апрача таго, штодзённа на кароткіх хвалях 50,25 і 50,51 метра ад 22 гадзін 30 минут да 23 гадзін 30 минут па сярэднеўрапейскаму часу.

ДЛЯ ЗША, КАНАДЫ І КРАІН
ЛАЦІНСКАЙ АМЕРЫКІ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму часу ад 18 гадзін 30 минут да 20 гадзін 30 минут у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 19, 25, 31 і 41 метр, а таксама на сярэдняй хваляў 216,6 метра.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — на гэтых жа хвалях кожную суботу ад 19 гадзін да 19 гадзін 30 минут па нью-йоркскіму часу.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЙ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу: ад 7 да 8 гадзін; ад 15 да 16, ад 17 да 20 і ад 21 да 22 гадзін у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 16, 19, 31, 41 метр, а таксама на сярэдніх хвалях 216,6 і 375 метраў.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — на гэтых жа хвалях па суботах ад 7 гадзін 30 минут да 8 гадзін і ад 19

Хутка Новы год. Па ўсёй рэспубліцы рыхтуюцца да гэтага вясёлага свята самадзейныя артысты...

СПРАВДЛІВАСЦЬ — ДЛЯ КАПІТАЛІСТАЎ

Пісьмо амерыканскага
рабочага ў пасольства СССР
ў Вашынгтоне

Мяне зваюць Дональд Ходж Я звычайны рабочы і ведаю, што рабочы ў вашай краіне — не проста працаўнік. Пачуццё гонару выклікае той факт, што ваш рабочы займае віднае месца ў жыцці грамадства і што ўся ваша краіна працуе. І ў нашай краіне многа людзей упарта працуе. Але вы не ведаеце, як цяжка ім даводзіцца. У нас любяць гаварыць аб тым, хто колькі мае грошай і наколькі адзін зарабляе больш за другога.

У мяне ж нічога няма. Але гэта не так важна. Для мяне важна іншае, а імяна: як добра могуць жыць людзі ў дружбе, аказваючы адзін аднаму дапамогу.

Да нас прыязджае многа рускіх. Цікава, ці ведаюць яны, як жывуць простыя амерыканцы, такія, як я? Я хацеў бы сказаць вам аб сваім жыцці.

Нядаўна я купіў у растэрміноўку аўтамабіль. Праз месяц я захварэў і не змог унесці чарговы ўзнос. Машыну ў мяне тут жа адабралі і, апрача таго, прапанавалі заплаціць 200 долараў. Стварылася такое становішча, што ў выпадку няўплаты гэтай сумы мяне выгнаць з работы.

З звярнуўся да юрыста, які адаслаў мяне ў паліцыю. У паліцыі мяне запыталі, на што я спадзяюся. На самай справе, калі б у мяне былі грошы, я б наняў прыватнага адваката, але я бедны і не магу дабіцца справядлівасці. Яна толькі для багатых, для капіталістаў. Падобныя рэчы адбываюцца часта ў Злучаных Штатах з беднякамі і прыгнечанымі.

Усё, што я хачу ад жыцця, — гэта магчымасць мець добрую работу. Я малады і здаровы, я добры ліцейшчык. Ці можна выкарыстаць такіх людзей, як я, у вас у Расіі? Я з радасцю прыехаў бы, каб працаваць разам з іншымі спецыялістамі. Я стаяў ад таго, што на маіх мізэрных прыбытках нажываюцца багацеі. Я не камуніст і мала што ведаю аб камунізме. Затое я вельмі многа ведаю аб жыцці працоўных у маёй краіне.

Дональд ХОДЖ.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77,
Дом друку.
Рэдакцыя газеты
«Гэлас Радзімы».